

# Från fjällbyn till världstoppen – berättelsen om Anja Pärson

---

## Berättelse

---

### En uppväxt i snön

Anja Pärson föddes 1981 i Tärnaby, en avlägsen by högt uppe i de svenska fjällen. Platsen är liten, men den har en märklig förmåga att fostra världsstjärnor på skidor. Redan tidigare hade byn gett världen Ingemar Stenmark, en av historiens största alpina åkare. Att Anja, med sina samiska rötter, växte upp på samma branta backar var alltså ingen slump, utan en del av en lång tradition. Hennes storasyster lockade med henne till skidklubben, och hennes pappa Anders tog på sig rollen som tränare. Familjen reste ofta långt för att tävla, vilket innebar att skidåkningen tidigt blev ett gemensamt projekt för hela familjen.

### Vägen mot toppen

Anja var målmedveten på ett sätt som märktes redan när hon var ung. Trots att den internationella konkurrensen var stenhård tog hon plats i det svenska landslaget och började samla framgångar. År 2001 vann hon sitt första VM-guld, i slalom. Under de följande åren bredde hon ut sig till fler grenar och blev en komplett åkare. Att hon vann den totala världscupen både 2004 och 2005 visar hur dominant hon var; den senare segern avgjordes med endast tre poäng, vilket gjorde den ännu mer dramatisk.

Ändå saknades något. Ett OS-guld hade länge varit hennes stora dröm, och först 2006, i Turin, gick drömmen i uppfyllelse när hon vann slalom. Å ena sidan hade hon redan bevisat sin storhet genom världscupsegrarna; å andra sidan betyder ett olympiskt guld något alldeles särskilt för många idrottare.

### Det historiska året

Höjdpunkten kom 2007, när VM arrangerades i Åre på hemmaplan. Där vann Anja guld i tre olika grenar. Med dessa segrar blev hon den första alpina skidåkaren genom tiderna som tagit VM-guld i samtliga fem grenar: slalom, storslalom, super-G, störtlopp och kombination. Detta är en bedrift som säger något viktigt om henne: hon var inte en specialist, utan behärskade hela bredden av sin sport.

### Mod och motgångar

Anja blev känd för en offensiv, vågad åkstil. Den gav henne segrar, men den hade också ett pris. Under OS 2010 i Vancouver tappade hon balansen och kastades långt genom luften i en spektakulär krasch. Många hade gett upp, men bara några dagar senare stod hon på prispallen igen med en bronsmedalj. Följaktligen kom hon att beundras lika mycket för sin viljestyrka som för sina medaljer.

## Ett liv efter tävlingarna

År 2012 avslutade Anja sin karriär, då med 42 världscupsegrar och sex OS-medaljer i bagaget. Sedan dess har hon arbetat som expertkommentator i tv, där hon förmedlar sin kunskap till en ny generation. Hennes berättelse handlar i grunden inte bara om medaljer, utan om något större: att en flicka från en liten by längst upp i norr, med rätt vilja och rätt stöd, kunde nå hela vägen till världstoppen. Det är en påminnelse om att ursprung inte behöver sätta gränser för drömmar.

## Ordlista

ORD	FÖRKLARING
avlägsen	långt borta från andra platser
fostra	att forma och uppfostra någon
samiska rötter	att man hör till samerna, ett urfolk i norra Sverige
målmedveten	någon som vet vad hon vill och kämpar för det
konkurrens	när flera tävlar om samma sak
dominant	klart starkast, den som styr
komplett	fullständig, bra på allt
bedrift	en stor och imponerande prestation
behärska	att vara mycket skicklig på något
offensiv	snabb och vågad, tar risker
spektakulär	dramatisk och uppseendeväckande
viljestyrka	förmågan att inte ge upp
ursprung	var man kommer ifrån

## Läsförståelsefrågor

---

1. Vad menar texten när den säger att Tärnaby har “en märklig förmåga att fostra världstjärnor”?
  1. Att byn är stor och rik
  2. Att en liten by ändå har gett världen flera toppåkare
  3. Att byn ligger nära många skidanläggningar
2. Varför var Anjas världscupseger 2005 särskilt dramatisk?
  1. Hon avgjorde den med mycket liten marginal
  2. Hon vann alla tävlingar den säsongen
  3. Hon var skadad under hela säsongen
3. Vad gjorde 2007 till ett historiskt år för Anja?
  1. Hon vann sitt första VM-guld
  2. Hon vann den totala världscupen
  3. Hon blev först att ta VM-guld i alla fem grenar
4. Vad menas med att Anja var “inte en specialist”?
  1. Hon var inte särskilt bra på någon gren
  2. Hon var skicklig i flera olika grenar
  3. Hon tävlade bara i slalom
5. Hur reagerade Anja efter kraschen i OS 2010?
  1. Hon avslutade sin karriär direkt
  2. Hon reste sig och tog en medalj kort efteråt
  3. Hon vann tävlingen ändå
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Anjas pappa var hennes tränare.
  2. Anja vann sitt OS-guld redan vid sitt första OS.
  3. Anja tog totalt sex OS-medaljer.
  4. Ingemar Stenmark kom från samma by som Anja.
7. Förklara med egna ord varför Anja “beundrades lika mycket för sin viljestyrka som för sina medaljer”.
8. Vad gör Anja Pärson efter sin aktiva karriär, och varför kan det vara värdefullt för sporten?
9. Texten avslutas med att “ursprung inte behöver sätta gränser för drömmar”. Vad tror du att författaren vill att läsaren ska ta med sig?
10. Varför tror du att ett OS-guld betydde så mycket för Anja, fastän hon redan hade vunnit världscupen två gånger?

11. På vilket sätt var det en fördel att hela familjen var med i Anjas skidåkning, tror du?

12. Texten beskriver Anjas åkstil som "offensiv" med "ett pris". Vad menas med det?

### Facit

1. b
2. a
3. c
4. b
5. b
6. 1. ja b) det står inte i texten (texten säger inte att 2006 var hennes första OS) c) ja d) ja
7. Exempel på svar: Hon vägrade ge upp efter en farlig krasch och kämpade sig tillbaka till prispallen, vilket visade en inre styrka som imponerade lika mycket som själva segrarna.
8. Exempel på svar: Hon arbetar som expertkommentator i tv. Det är värdefullt eftersom hon kan föra vidare sin kunskap och inspirera nya åkare.
9. Exempel på svar: Att man kan nå långt oavsett var man kommer ifrån, om man har vilja och stöd, och att man inte ska låta sin bakgrund begränsa sina drömmar.
10. Exempel på svar: Ett OS-guld har en särskild status och var hennes personliga dröm, så det fyllde något som världscupsegrarna inte kunde fylla.
11. Exempel på svar: Hon fick stöd, trygghet och en tränare som kände henne väl, vilket kan ha gjort det lättare att satsa fullt ut trots de långa resorna.
12. Exempel på svar: Hennes vågade stil gav henne många segrar men ledde också till hårda fall och skador, så fördelarna kom med en risk.

*Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.*

### FÖR LÄRAREN

Texten lämpar sig för fördjupade samtal om förebilder, ursprung och hur miljö och stöd påverkar framgång. Tema: viljestyrka, bredd kontra specialisering och drömmar bortom geografiska gränser. Inferensfrågorna 9–12 kräver att eleven tolkar textens budskap snarare än hämtar fakta direkt.

## Diskussionsfrågor

- Anja kom från en liten by men nådde världstoppen. Vad betyder ens ursprung och bakgrund för vilka möjligheter man får i livet?
- Är det bättre att vara riktigt bra på en enda sak eller ganska bra på många saker? Diskutera utifrån Anjas karriär.
- Anja tog stora risker i backen. Var går gränsen mellan mod och dumdristighet, tycker du?
- Vilket stöd behöver en människa för att kunna satsa fullt ut på en dröm?

- **Skriv (5–6 meningar):** Beskriv en dröm eller ett mål du har. Vad skulle krävas för att nå dit, och vilka hinder finns på vägen?
- 

#### Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Anja Pärson – [https://en.wikipedia.org/wiki/Anja\\_P%C3%A4rson](https://en.wikipedia.org/wiki/Anja_P%C3%A4rson)
- Encyclopaedia Britannica: Anja Pärson – <https://www.britannica.com/biography/Anja-Parson>
- Olympics.com: Anja Paerson – <https://www.olympics.com/en/athletes/anja-paerson>
- Olympedia: Anja Pärson – <https://www.olympedia.org/athletes/101719>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Anja Pärson föddes 25 april 1981 i Tärnaby i norra Sverige och har samiska rötter. Hon tränades av sin far Anders. Hon vann OS-guld i slalom i Turin 2006 och totalt sex OS-medaljer (2002, 2006, 2010). Hon tog sju VM-guld och blev 2007 i Åre först i historien att vinna VM-guld i alla fem alpina grenar. Hon vann den totala världscupen 2004 och 2005 och 42 världscuptävlingar. Hon avslutade karriären 2012 och har därefter arbetat som expertkommentator i tv. Inga större osäkerheter. Bildlicens (CC BY-SA 3.0, foto Christian Jansky) verifierad på Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.